

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 10To/10/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010413  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8120010413.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.05.2023, v trestnej veci proti obžalovanému Y. B. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/19/2020 zo dňa 02.12.2022 takto

### r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného Y. B., nar. XX.X.XXXX v P., trvale bytom Z. č. XXX, okres Sabinov,

podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku o s l o b o d z u j e spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

- dňa 02.06.2018 asi o 10.30 hod. v obci Z., okr. Sabinov, na príjazdovej ceste k rodinným domom obžalovaného a poškodenej, po predchádzajúcom vzájomnom nedorozumení fyzicky napadol U. Y. a to tak, že ju najprv rukou chytil za tričko v oblasti hrudníka a raz ju päťou udrel do hrude a následne ju sotil smerom dozadu do kovového oplotenia, do ktorého poškodenej narazila chrbtom a vtedy obžalovaný chytil poškodenej za pravú ruku v oblasti zápästia a túto jej vytočil, kde poškodenej pri tomto útoku ešte zakopla prstami pravej nohy, v dôsledku čoho utrpela zranenia a to pomliaždenie hrudníka v oblasti mostíka, pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, podvrtnutie pravého zápästia, pomliaždenie I. - IV. prsta pravej nohy, ktoré zranenia si podľa znalca z odboru zdravotníctvo vyžadujú liečenie spojené s práceneschopnosťou najmenej 38 dní,

lebo skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku poškodenej U. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. č. XXX, okres Sabinov, s jej nárokom na náhradu škody o d k a z u j e na civilný proces.

## o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný Y. B. podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak, že

- dňa 02.06.2018 asi o 10.30 hod. v obci Z., okr. Sabinov, na príjazdovej ceste k rodinným domom obžalovaného a poškodenej, po predchádzajúcom vzájomnom nedorozumení fyzicky napadol U. Y. a to tak, že ju najprv rukou chytil za tričko v oblasti hrudníka a raz ju päťou udrel do hrude a následne ju sotil smerom dozadu do kovového oplotenia, do ktorého poškodenej narazila chrbtom a vtedy obžalovaný chytil poškodenej za pravú ruku v oblasti zápästia a túto jej vytočil, kde poškodenej pri tomto útoku ešte zakopla prstami pravej nohy, v dôsledku čoho utrpela zranenia a to pomliaždenie hrudníka v oblasti mostíka, pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, podvrtnutie pravého zápästia, pomliaždenie I. - IV. prsta pravej nohy, ktoré zranenia si podľa znalca z odboru zdravotníctvo vyžadujú liečenie spojené s práceneschopnosťou najmenej 38 dní,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Súčasne podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodenej U. Y. bola so svojím na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, podal okresný prokurátor odvolanie, ktoré následne aj bližšie písomne odôvodnil. Uviedol, že sa s týmto rozhodnutím súdu nestotožňuje, keďže tak v rámci prípravného konania, ako aj na vykonaných hlavných pojednaniach bolo dostatočne preukázané, že to bol práve obž. Y. B., ktorý poškodenej spôsobil ujmu na zdraví a svojím konaním naplnil všetky pojmové znaky trestného činu ublíženia na zdraví spôsobom, ako je to uvedené v tejto skutkovej podstate. Poškodenej pri svojich výsluchoch podrobne popísala, akým spôsobom bola napadnutá a akú ujmu utrpela. Popísala konanie obžalovaného, ako aj svoje konanie. Mechanizmus vzniku zranení je podľa prokurátora zrejme aj zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo, ako aj zo samotného výsluchu znalca, kde znalec uviedol, že zranenia poškodenej mohli vzniknúť tak, ako to táto popisuje, kde tieto zranenia vznikli s najväčšou pravdepodobnosťou pri jednom údere do oblasti mostíka poškodenej inou osobou, s jej následným posotením a nárazom jej chrbta o neurčený predmet a vytočením jej pravej ruky a zápästia druhou osobou. Následne považuje za potrebné brať do úvahy aj vykonanie rekonštrukcie v prítomnosti znalca z odboru zdravotníctvo, kde znalec zotrval na svojich záveroch s tým, že zranenia boli poškodenej spôsobené inou osobou. Aj keď v podstate išlo o vzájomný konflikt obžalovaného a poškodenej považuje za potrebné konštatovať, že to bol práve obžalovaný kto poškodenej spôsobil ujmu na zdraví a svojím konaním naplnil pojmové znaky trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Nesúhlasí s konštatovaním súdu, že nebolo dokázané, že sa skutok stal. Má za to, že poškodenej utrpela zranenie práve v dôsledku aktívneho konania, fyzického útoku obžalovaného voči nej, kde bezprostredne potom bola aj ošetrovaná. V danom prípade nemá pochybnosti o tom, že sa skutok stal. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné čiastočne, ale z iných, ako v ňom uvádzaných dôvodov.

V prvom rade krajský súd zistil, že v konaní pred súdom prvého stupňa boli vykonané dôkazy v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie tak, ako to predpokladá ust. § 2 ods. 10 Tr. poriadku. Okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol dôkazy, ktoré boli v konaní pred súdom prvého stupňa vykonané, pričom uviedol aj ako dôkazy vyhodnotil a akými úvahami sa spravoval, keď dospel k záveru prezentovanému vo výroku svojho rozhodnutia.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd k záveru, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, dospel v podstate na základe zistenia, podľa

ktorého vzhľadom na množstvo rozporov a nezrovnalostí priebeh skutkového deja tak, ako ho opísala poškodená, sa nezhoduje s tým, ako je skutok popísaný v obžalobe. Vykonané dôkazy dokonca vylučujú tvrdenia poškodenej o tom, že jediným a prvým útočníkom bol obžalovaný. Za tohto stavu v zmysle zásady in dubio pro reo podľa prvostupňového súdu nebolo možné vysloviť vinu obžalovaného, ale bolo potrebné ho spod obžaloby oslobodiť.

Napriek tomu, že uvedené dôvody napadnutého rozsudku sú aj podľa odvolacieho súdu v podstate vecne správne, tak súd prvého stupňa pri rozhodnutí o oslobodení obžalovaného spod obžaloby použil nesprávny dôvod oslobodenia. Aj z dôvodov napadnutého rozsudku je totiž zrejmé, že bolo dokázané, že skutok sa stal, nakoľko došlo ku konfliktu medzi obžalovaným Y. B. a poškodenou U. Y., pri ktorom poškodenej bolo ublížené na zdraví, avšak skutok z dôvodu okolností vylučujúcej protiprávnosť nie je trestným činom.

V predmetnej trestnej veci sa z hľadiska možných záverov o skutkovom stave vytvorili dve protichodné skupiny dôkazov. Na strane jednej tu bola výpoveď obžalovaného, jeho manželky U. B. a znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia o zraneniach spôsobených obžalovanému a mechanizme ich vzniku, podľa ktorých poškodená fyzicky napadla obžalovaného. Znamenalo by to, že obžalovaný sa len bránil. Na strane druhej boli svedecké výpovede poškodenej U. Y., nepriamo aj U. C. (majúcej priame informácie o skutku len od poškodenej) a tiež znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia o zraneniach spôsobených poškodenou a mechanizme ich vzniku, podľa ktorých naopak obžalovaný fyzicky napadol poškodenú.

Pri hodnotení týchto rozporných skupín dôkazov prvostupňový súd správne poukázal na zistenia plynúce zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, ako jedného z objektívnych dôkazov zabezpečených v tejto veci. Podľa nich poškodená utrpela pomliaždenie hrudníka v oblasti mostíka, pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, podvrtnutie pravého zápästia a pomliaždenie I.-IV. prsta pravej nohy, pričom len podvrtnutie pravého zápästia má charakter ublíženia na zdraví (§ 123 ods. 2 Tr. zákona). Zranenia však utrpel aj obžalovaný, a to pomliaždenie zadnej plochy hrudníka vľavo a pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, ktoré boli spôsobené tupým predmetom o užšej kontaktnej ploche, pôsobiacim na uvedené oblasti malou silou a prudkosťou, a ktoré mohli vzniknúť najmenej dvoma údermi bližšie neurčeným predmetom, napríklad rúčkou z metly, pričom by vzhľadom na vek a fyzické možnosti poškodenej zodpovedali útoku popísaným obžalovaným. Navyše, podvrtnutie pravého zápästia u poškodenej mohlo vzniknúť pri prudkom pohybe metlou spojeného so švihnutím, pričom tento pohyb metlou zodpovedá obžalovaným popísaný útok poškodenej.

Zároveň znalec skonštatoval, že v prípade podvrtnutia pravého zápästia, aké utrpela poškodená U. Y., je pohyb týmto zápästím limitovaný a poškodená osoba sa snaží toto zápästie maximálnym možným spôsobom si šetriť. Je málo pravdepodobné, aby s takto poraneným zápästím, bez naloženia obväzu alebo dlahy na zápästie poškodená vykonávala prácu s metlou, prípadne aby s metlou v ruke spomínaného zápästia aktívne napádala druhú osobu.

Vzhľadom na uvedené zistenia je reálnejšia tá verzia skutkového deja, podľa ktorej poškodená ako prvá zaútočila na obžalovaného tak, že ho najmenej dvakrát udrela rúčkou metly, pričom si buď sama spôsobila podvrtnutie pravého zápästia, alebo ho spôsobil obžalovaný pri obrane pred útokom poškodenej, keď jej pravú ruku držiacu metlu chytil a tá sa dostala do neprirodzenej polohy. Zo skutočnosti plynúcej zo znaleckého posudku, že je málo pravdepodobné, aby osoba s takto poraneným zápästím aktívne s metlou napádala druhú osobu je totiž zrejmé, že napadnutie obžalovaného metlou muselo predchádzať podvrtnutiu zápästia poškodenej.

S ohľadom na uvedené sú pochopiteľné aj ďalšie zranenia poškodenej, ktoré nemajú charakter ublíženia na zdraví a ktoré mohli následne vzniknúť pri ňahovaní sa obžalovaného a poškodenej o metlu, ktorou poškodená zaútočila na obžalovaného a pri odrazení útoku poškodenej. Poraneniu I.-IV. prsta pravej nohy zodpovedá aj kopnutie do kosačky tak, ako to popisuje obžalovaný.

Pochybnosti o útoku obžalovaného na poškodenú tak, ako ho popisuje poškodená, vyvoláva aj konštatovanie znalca, že v danom prípade nešlo o typickú likvidačnú bitku, a to vzhľadom na fyzické danosti obžalovaného a poškodenej, ako aj vzhľadom na to, že poranenia majú obaja (obžalovaný

dokonca na chrbte). Ak by útočil obžalovaný, tak nie je logicky vysvetliteľný dôvod, prečo má zranenia na chrbte, navyiac po rúčke s metlou v čase, keď už poškodená mala mať podvrtnuté zápästie.

Útoku obžalovaného na poškodenú nezodpovedajú ani správy o povesti obžalovaného a poškodenej od obce, hodnotenie obžalovaného od jeho zamestnávateľa, ale aj odpis registra trestov obžalovaného, výpis z evidencie jeho priestupkov, či správa z polície. Z nich vyplýva, že obžalovaný sa nikdy nedopustil žiadneho protiprávneho konania, na verejnosti pôsobí milo, ústretovo a vie byť nápomocný, pričom obec nemá vedomosť o užívaní alkoholických nápojov či iných návykových látok. Podľa zamestnávateľa obžalovaného je tento skromným pracovníkom, ktorý si svedomito plní svoje pracovné povinnosti, vychádza v ústrety zamestnávateľovi, je ochotný ostať dlhšie v práci či pracovať cez víkend, nikdy nemal konflikt s kolegami ani s nadriadeným. Patrí medzi tichších zamestnancov a ak presadzuje svoj názor, tak bez agresivity a bez vyvolávania konfliktov. Naproti tomu podľa správy o povesti poškodenej táto svojím emocionálnym správaním dokáže vyvieť človeka z rovnováhy, vie byť agresívna a nepríjemná voči okoliu.

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku vystihol aj možný motív spochybňujúci tvrdenia poškodenej o útoku obžalovaného, ktorým je neschopnosť poškodenej vysporiadať sa s neúspešným uplatňovaním majetkových práv voči obžalovanému a jeho manželke v civilných súdnych konaniach.

Po starostlivom vyhodnotení oboch skupín dôkazov podľa odvolacieho súdu nie je možné bez akýchkoľvek rozumných pochybností dospieť k záveru, že obžalovaný nekonal v nutnej obrane podľa § 25 Tr. zákona. Podľa § 25 ods. 1, 2 Tr. zákona čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

Na základe všetkých dostupných dôkazov nie je možné celkom bezpečne vylúčiť, že to bol obžalovaný, ktorý sa musel brániť pred fyzickým útokom poškodenej a že tak konal za podmienok nutnej obrany uvedených v § 25 ods. 1, 2 Tr. zákona. Za okolností popísaných vo výpovedi obžalovaného a plynúcich najmä zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a z listinných dôkazov o osobách obžalovaného a poškodenej by obrana obžalovaného bola oprávnená a nie celkom zjavne neprimeraná útoku.

Je potrebné zdôrazniť, že jednou z najvýznamnejších ústavných záruk spravodlivého procesu v trestnom konaní je ústavná zásada prezumpcie nevinoty (čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 2 ods. 4 Tr. poriadku). Právny význam prezumpcie nevinoty spočíva predovšetkým v povinnosti súdu hľadiť na toho, proti komu je vedené trestné konanie, ako na nevinného. Zároveň však zásada prezumpcie nevinoty vyjadruje aj požiadavku, aby vina obžalovaného bola úplne a nepochybne preukázaná, čím je úzko spätá tiež s pravidlom in dubio pro reo. Obsahom tohto pravidla totiž je, že ak nie je v dôkaznom konaní dosiahnutá praktická istota o existencii relevantných skutkových okolností, t.j. ak sú prítomné dôvodné pochybnosti vo vzťahu k skutku či osobe páchatela, ktoré nie je možné odstrániť ani vykonaním ďalšieho dôkazu, je potrebné rozhodnúť v prospech obžalovaného, keď ani vysoký stupeň podozrenia sám osebe ešte nie je spôsobilý vytvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci výrok (nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 1975/08).

Hoci toto prísne pravidlo „preukázania bez akejkoľvek rozumnej pochybnosti“ sa vzťahuje predovšetkým na dosiahnutie čo najvyššej možnej istoty ohľadom záveru vyplývajúceho z dôkazu, neznamená to, že súd nemusí dodržať vysoký štandard aj pokiaľ ide o samotnú vypovedaciu schopnosť a hodnovernosť dôkazu samotného. Pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov, procesné predpisy síce ponechávajú súdu voľnosť, avšak nemôže ísť o voľnosť absolútnu, neviazanú na skúsenosťami preverenú pravdepodobnosť určitých skutočností. Dôkaz musí byť odrazom skutočných udalostí a situácií, čo má garantovať, aby bol jednotlivец uznaný vinným na podklade objektívnych a skutočností zodpovedajúcich zistení (nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 3094/08).

Za danej dôkaznej situácie, po starostlivom uvážení všetkých uvedených skutočností jednotlivo i v ich súhrne, aj podľa odvolacieho súdu nie je možné bez akejkoľvek rozumnej pochybnosti určiť, ktorá z alternatív skutkového deja zodpovedá skutočnosti. Preto je potrebné pri zachovaní zásady „in dubio pro reo“ zvoliť alternatívu pre obžalovaného najpriaznivejšiu, teda že konal v nutnej obrane. Z tohto dôvodu

jeho skutok nie je trestným činom a bolo namieste ho oslobodiť spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku.

Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku teda dopustil chyby len v tom, že namiesto dôvodu podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovaného spod obžaloby oslobodil z priaznivejšieho dôvodu uvedeného v § 285 písm. a) Tr. zákona, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Vzhľadom na uvedené krajský súd, na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného, jednomyseľne napadnutý rozsudok v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku zrušil a podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovaného spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom a zároveň poškodenú odkázal s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

jednomyseľne

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.